

กองกระแสร่องเทียว'ลาว'

ตารางที่ 1 จำนวนโรงแรมระดับ 3 - 5 ดาว ของสปป.ลาว ปี พ.ศ. 2557

	ระดับโรงแรม(ดาว)		
	3	4	5
เวียงจันทน์	60	9	6
หลวงพระบาง	65	16	9
วังเวียง	15	3	1
จำปาศักดิ์	7	6	0
สุวรรณเขต	1	1	1

ที่มา : www.agoda.com

กองกระแสร่องเทียว

● **มิ่งสสพ วาสอาด**

ผู้อำนวยการสถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ-ม.เชียงใหม่

ฤดูฝนเป็นช่วงโลว์ซีซั่นของการท่องเที่ยว เหมาะกับการใช้เวลาสำรวจวิเคราะห์วิจัยสถานการณ์การท่องเที่ยว ผู้เขียนมีโอกาสได้ร่วมทีมกับฝ่ายลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เข้าไปวิเคราะห์สถานการณ์ลงทุนด้านการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงขอนำประสบการณ์มาเล่าสู่กันฟัง

ประเทศลาวทุกวันนี้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาก จีดีพีที่แท้จริง (ที่ได้ขจัดผลของเงินเฟ้อแล้ว) อยู่ในระดับ 7-8% มา 10 ปีแล้ว อัตราแลกเปลี่ยนมีแนวโน้มดีขึ้นและมีเสถียรภาพ ทั้งนี้ ได้อาศัยอานิสงส์ทางภาคเหมืองแร่ โดยเฉพาะเหมืองทองคำซึ่งสร้างรายได้ให้มหาศาล และในอีก 2-3 ปีข้างหน้า ก็จะมีรายได้จากการขายไฟฟ้าพลังน้ำจากเขื่อน อนาคตด้านเศรษฐกิจของลาวจึงดูว่าค่อนข้างมั่นคง ประกอบกับนครเวียงจันทน์ก็มีประชากรถึง 6 แสนคนแล้ว และก็อยู่เพียง

ข้ามแม่น้ำโขงไปจากหนองคายเท่านั้นเวียงจันทน์จึงดูเสมือนว่าเป็นเมืองที่นำลงทุนด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนหลวงพระบางก็

เป็นเมืองมรดกโลกที่มีนักท่องเที่ยวสนใจไปมาก ส่งผลให้มีบูติกโฮเทลขึ้นเป็นดอกเห็ด

เมื่อมาวิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยวของลาวพบว่า การท่องเที่ยวในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นกันโดยปัจจัยสำคัญเป็นอิทธิพลจากนักท่องเที่ยวไทยในปี 2556 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางไปลาวรวมกันถึง 3.7 ล้านคน (นับว่าน้อยๆ เชียงใหม่) เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยถึง 2 ล้านคน และในกลุ่มนี้เป็นการเดินทางทางบก โดยข้ามจากหนองคายแบบไปเช้าเย็นกลับถึง 1.2 ล้านคน คือข้ามไปไหว้พระและซื้อบั้งบั้งว่านแบบสุดๆ แต่มีบั้งกลับลดลงถึง 50% เพราะประเทศไทยไม่มีการเลือกตั้ง ดังนั้นทัวร์ดูงานของพรรคต่างๆ ทั้งระดับชาติและท้องถิ่นก็เงียบเหงากันไปหมด ส่วนกระแสนักท่องเที่ยวต่างชาติก็เพลาๆ ลงเช่นกัน เพราะการประกาศกฎอัยการศึกในไทยซึ่งเป็นอุปสรรคของการส่งต่อนักท่องเที่ยวนานาชาติไปยังลาวส่งผลให้นักท่องเที่ยวชะลอการเดินทาง

ลงไปด้วย เศรษฐกิจการท่องเที่ยวในลาวจึงขึ้นกับเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก

โอกาสขยายตัวด้านการท่องเที่ยวของลาวก็เป็นที่จับตามองของเหล่านักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะนักลงทุนจากจีน ซึ่งแข่งขันไทยไปเป็นประเทศที่ลงทุนในลาวมากที่สุดไปแล้ว เวียงจันทน์เริ่มมีโรงแรมระดับหรูมากขึ้น (ตารางที่ 1) โดยในอุตสาหกรรมโรงแรมจีนลงทุนตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดยักษ์รวมถึงโรงแรมระดับหรู 5 ดาวก็มีการเปลี่ยนมือเป็นของจีนไปแล้ว เช่น โรงแรมดอนตันแต่เดิมเป็นของมาเลเซีย และโรงแรมแลนด์มาร์คที่กำลังเปิดใหม่ก็เป็นเจ้าของเดียวกัน ส่วนของไทยก็มีโรงแรม 5 ดาว

คือ ลาวพลาซ่า ในด้านช้อปปิ้งมอลล์ ก็มีศูนย์การค้ากำลังก่อสร้างพร้อมๆ กันถึง 5 แห่ง เป็นของจีนถึง 4 แห่ง และเป็นของไทยเพียงแห่งเดียว ที่น่าแปลกใจก็คือการลงทุนอันมหาศาลในโรงแรมของจีน แม้จะมีอัตราการเข้าพักต่ำแต่ก็ยังประกอบตัวไปได้และลงทุนมากขึ้นเรื่อยๆ เสมือนกับมีทุนอุดหนุนแบบน้ำซึมบ่อทรายหรือสายป่านยาวมาก

ถึงแม้ว่า โรงแรมระดับ 3 - 5 ดาวในเวียงจันทน์จะมีถึง 75 แห่งแล้วก็ตาม แต่ก็เชื่อว่า นักลงทุนชาวไทยจะไม่ควรลงทุนด้านโรงแรมเพียงแต่โรงแรมที่จะเข้าไปเติมในเวียงจันทน์ น่าจะต้องเป็นโรงแรมขนาดกลางสำหรับครอบครัว ตกแต่งให้มีเอกลักษณ์ลาวราคาปานกลางและโรงแรมธุรกิจประมาณ 30-50 ห้อง ประเภทหลังต้องมีห้องประชุมขนาดเล็ก ซึ่งเวลานี้ Best Western และ IBIS ครองตลาดอยู่ แต่กลยุทธ์ของไทยน่าจะเป็นการขายแฟรนไชส์การจัดการมากกว่าจะลงทุนเอง รวมทั้งการลงทุนในร้านอาหารและกิจกรรมที่รองรับการท่องเที่ยว เช่น Semi-processed Frozen Food และ Processed Food สำหรับภัตตาคารการขายเคมีภัณฑ์ (สมุนไพรร) สำหรับโรงแรม

การลงทุนในอุตสาหกรรมโรงแรมที่หลวงพระบางน่าจะเต็มที่แล้วดูจากจำนวนแล้ว โรงแรมระดับ 4 - 5 ดาวมีมากกว่าเวียงจันทน์เสียอีก (ตารางที่ 1) ส่วนอัตราค่าห้องพักถึงแม้จะสูงมากและผลตอบแทนดีแต่ก็มีโฮซีซีซั่นแค่ 4 เดือน ถ้าจะลงทุนก็ต้องเอากำไร 4 เดือนไปโปะอีก 8 เดือนให้ได้ เนื่องจากไทยอยู่ใน

ที่ตั้งต่อเนื่องกับลาว อาจสามารถทำกิจกรรม
ค้าขายลงทุนในจังหวัดชายแดนของเราแล้วหา
หุ้นส่วนผู้จัดจำหน่ายในลาว ก็เป็นอีกทางเลือก
หนึ่งเพราะกฎหมายลาวยังไม่ยอมให้เอกชน
ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจการค้า

การไหลบ่าของการลงทุนจีนยังได้ทำลาย
ตลาดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นไปด้วย กาดเช้าหรือ
ตลาดเช้าที่เคยเป็นแหล่งขายหัตถกรรมฝีมือ
ดีนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักถูกกลืนกินโดย
ผลิตภัณฑ์จากจีนไปหมดตั้งแต่เสื้อผ้า สินค้า
อิเล็กทรอนิกส์ ไปจนถึงผ้าจีน ผ้าจีนลาวถูก

ผ้าจีนจีนที่ทอด้วยเครื่องมาวางขายเป็นของ
ที่ระลึกแทนผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการและ
ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศในลาว สรุปได้ว่า
**อุปสรรคของการลงทุนในลาวคือ การขาด
แคลนทรัพยากรมนุษย์อย่างรุนแรง** ระบบ
การศึกษามีคอร์รัปชัน และผลิตผลงานคือ
แรงงานที่ไม่มีคุณภาพดังนั้นการไปลงทุนด้าน
การฝึกอบรม Hospitality ก็อาจจะน่าสนใจ
ที่ลาวมีโรงเรียนด้านนี้ที่รับทุนจากลักเซมเบิร์ก
แต่บุคลากรที่มีทักษะก็ยังนับว่าไม่เพียงพอ

ความเสี่ยงทางธุรกิจท่องเที่ยวที่สำคัญ
ในลาวคือความเสี่ยงด้านสังคมและการเมือง
และความเสี่ยงที่ฟุ้งมาจากการเมืองไทย
แม้รัฐบาลลาวจะสนับสนุนการลงทุน และได้
ทำเรื่องดีๆ เช่น เปิดกิจการต่างชาติที่ก่อให้เกิด
เกิดอาชญากรรมและความเสียหาย
ทางวัฒนธรรมที่บ่อนทำลายและวังเวียงอย่าง
เฉียบขาดก็ตาม แต่เนื่องจากนโยบายและ
กติกากาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เพราะ
ระบบการเมืองการปกครองที่รวมศูนย์
ไม่สามารถให้ความมั่นใจแก่นักลงทุนได้ว่าจะ
มีการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดคิดอะไรเกิดขึ้น
ได้บ้างในอนาคต ดังนั้นแบรนด์ตั้งแต่ 4 ดาว
5 ดาวระดับนานาชาติจึงยังไม่เข้าลาวปล่อยให้
เงินครองตลาดเต็มที

**ที่จริงประเด็นนี้ก็เป็นบทเรียนสำคัญ
ที่ไทยควรทบทวนเป็นตัวอย่าง เพราะกำลัง
เข้าสู่ Mode การรวมศูนย์มากขึ้นเช่นกัน!!**